

ETISKE RETNINGSLINJER

Introduksjon

Hadeland Maskindrift AS sine leverandører, forretnings- og samarbeidspartnere er sentrale for evnen til å utføre vår virksomhet. Vi ønsker at våre forretningsforhold skal være basert på tillitt og åpenhet, og at våre leverandører deler vår holdning til etikk og etterlevelse.

Hadeland Maskindrift AS sine Etiske Retningslinjer for leverandører uttrykker våre forventninger og fastsetter våre krav til alle leverandører, samarbeids- og forretningspartnere (heretter «leverandører»).

Hadeland Maskindrift AS sine Etiske Retningslinjer er basert på gjeldende lover og regler, sentrale FN-konvensjoner og ILO konvensjoner. Vi forventer at våre leverandører følger gjeldende lovgivning, respekterer internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og følger etiske standarder som samsvarer med innholdet i våre Etiske Retningslinjer når de jobber for eller sammen med oss. Leverandører skal også sørge for at tilsvarende videreføres til underleverandører som medvirker til arbeid for Hadeland Maskindrift AS.

Lover og regler

Hadeland Maskindrift AS sine leverandører forventes å ha retningslinjer som lever opp til våre Etiske Retningslinjer, internasjonalt anerkjente konvensjoner og relevant nasjonal lovgivning i land der leverandøren operer. Leverandørens virksomhet skal være lovlig.

Åpenhetsloven

Leverandører som omfattes av Åpenhetsloven skal etterleve lovens krav og på forespørsel gi Hadeland Maskindrift AS den informasjon som er nødvendig for at vi selv kan oppfylle lovens plikter etter §§ 4, 5, 6 og 7. Leverandører som ikke omfattes av loven skal likevel bidra med informasjon som gjør det mulig for Hadeland Maskindrift AS å gjennomføre aktsomhetsvurderinger etter lovens prinsipper.

Miljø og klima

Hadeland Maskindrift AS ønsker å være en samfunnsansvarlig aktør som tar ansvar for miljø og klima gjennom tiltak som bl.a. miljøtårnsertifisering og arbeid knyttet mot FNs Bærekraftsmål. Det er valgt ut flere bærekrafts mål det jobbes strategisk med.

Leverandører skal overholde alle lovpålagte miljøstandarder. Leverandører forventes å ha et «føre var prinsipp» knyttet til forurensning, miljørisiko og andre miljø- og klimautfordringer og ta initiativ som fremmer økt ansvarlighet for miljøet. Leverandøren forventes å ta rimelige skritt for å overvåke, og arbeide for å minimere negativ miljøpåvirkning fra sin virksomhet.

Leverandører skal ha et dokumentert miljøstyringssystem, som for eksempel ISO 14001, EMAS eller Miljøfyrtårn, eller på annen måte kunne dokumentere systematisk miljøarbeid.

Leverandører skal aktivt redusere utslipp, avfall, energibruk og bruk av miljøskadelige kjemikalier.

Ved forespørsel skal leverandører kunne dokumentere:

- miljømål og miljøaktiviteter
- tiltak for reduksjon av utslipp og miljøpåvirkning
- rutiner for avfallshåndtering og gjenvinning
- hvordan miljøkrav videreføres til egne underleverandører

Leverandører skal også arbeide for å prioritere produkter og tjenester med lavere miljø- og klimabelastning, herunder energieffektivt utstyr, miljøvennlige materialer og reduserte transportutslipp.

Menneske- og arbeidstakerrettigheter

Hadeland Maskindrift AS sine leverandører skal respektere grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Aktsomhetsvurderinger

Leverandører skal gjennomføre egne aktsomhetsvurderinger knyttet til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, i tråd med OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv.

Leverandøren skal kunne dokumentere hvordan risiko er identifisert, vurdert og håndtert, og på forespørsel stille slik dokumentasjon til rådighet for Hadeland Maskindrift AS.

Organisasjonsfrihet

Våre leverandører skal sikre og anerkjenne retten til organisasjonsfrihet. Ansatte skal ha rett til å forhandle kollektivt, uten frykt for trusler eller represalier. Leverandører skal ikke diskriminere de ansattes representanter eller fagforeningsmedlemmer.

Tvangsarbeid

Hadeland Maskindrift AS sine leverandører skal ikke bruke noen form for tvang i forbindelse med ansettelse eller arbeidsforhold. Arbeidsforholdet skal være basert på frivillighet og uten trusler av noe form. Ansatte skal ikke behøve å deponere penger, identitetspapirer eller lignende i den hensikt å bli ansatt eller opprettholde et ansettelsesforhold.

Barnearbeid

Leverandører skal ikke benytte seg av barnearbeid. Med «barn» skal forstås en person som er under 15 år, under minimumsalder for avslutning av obligatorisk skolegang eller under den lovlige sysselsetningsalderen i det aktuelle landet. Den høyeste av de forannevnte aldersalternativene skal gjelde. Hvis Leverandører benytter arbeidere yngre enn 18 år, skal Leverandøren kunne dokumentere at arbeideren ikke utfører helseskadelig eller farlig arbeid, inkludert overtid og nattskift.

Forbud mot diskriminering og trakassering

Leverandører skal fremme likestilling i ansettelsesforhold og skal ha nulltoleranse for direkte og indirekte diskriminering og trakassering samt forhindre oppsigelse på usaklig grunnlag. Leverandører skal behandle alle ansatte på en rettferdig måte og tilstrebe kjønnsbalanse, mangfold og inkludering gjennom hele virksomheten og i alle ledernivåer. Leverandører skal handle aktivt dersom avvik fra dette observeres.

Ansettelsesvilkår

Leverandører skal avlønne sine arbeidstakere i samsvar med enhver nasjonal lovmessig standard for minimumslønn. Lønnen skal være skriftlig avtalefestet og overføres til de ansatte til avtalt tid. Leverandører skal sikre at alle ansatte har skriftlige arbeidsavtaler som beskriver ansettelsesvilkårene på et språk som den ansatte forstår. Avtalen skal inneholde informasjon som er påkrevd i henhold til nasjonal lovgivning og som et minimum inneholde informasjon om stilling, arbeidssted, lønn, arbeidstid, ukentlige hviledager og lovmessig ferie.

Arbeidstid

Leverandører skal sikre at lovpålagte arbeidstidsbestemmelser overholdes og arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller tariffavtale. Pålagt overtidsarbeid skal være begrenset og Leverandører skal sikre at ansatte samtykker til eventuelt overtidsarbeid.

Leverandører skal respektere og etterleve gjeldende lovgivning, internasjonale konvensjoner og kollektive overenskomster, hvis aktuelt, om arbeidstid og pauser, inkludert overtidsarbeid samt ferier, sykefravær og foreldrefravær og andre gjeldende fraværsbestemmelser.

Leverandører skal respektere ansattes behov for restitusjon og sikre at alle ansatte har rett til tilfredsstillende ferie med lønn som minimum tilsvarer nasjonal/internasjonal lovgivning. Det er etablert egen Husavtale for gjennomsnittsberegninger, hvile og overtid basert Aml.

Helse, miljø og sikkerhet

Helse- miljø og sikkerhet er svært viktig for Hadeland Maskindrift AS. Leverandører skal sørge for, og opprettholde et sikkert arbeidsmiljø i samsvar med gjeldende lovgivning og oppmuntre til god praksis innen helse og sikkerhet.

Leverandører forventes å etablere forsvarlige tiltak for å forhindre ulykker og yrkesmessige sykdommer, herunder å tegne alle lovpålagte forsikringer. Arbeidsrelaterte ulykker skal rapporteres til relevante myndigheter, undersøkes og forebyggende tiltak skal innføres.

Leverandører forventes å ha en skriftlig policy, personalhåndbok, erklæring eller lignende som dekker helse og sikkerhet og som kommuniseres og gjøres tilgjengelig for alle ansatte og tilgjengelige interessenter.

Etisk forretningsvirksomhet

Forretningsintegritet

Leverandører forventes å til enhver tid opptre etisk, forsvarlig, rettferdig og profesjonelt. Leverandører skal respektere de lover som regulerer deres virksomhet og skal unngå å skade mennesker, miljø og Hadeland Maskindrift AS sitt omdømme. Det er forventes også at dette tilstrebes ved bruk av eventuelle underleverandører i leverandørens leveranse til Hadeland Maskindrift AS.

Korrupsjonsbekjempelse

Hadeland Maskindrift AS har nulltoleranse for korrupsjon og påvirkningshandel, og bestikkelser skal ikke forekomme mellom oss og våre forretningsforbindelser, og engne ansatte. Hadeland Maskindrift AS sine leverandører skal aktivt ta avstand fra alle former for korrupsjon og skal overholde lover og regler knyttet til bestikkelser, korrupsjon, anti-hvitvasking, bedrageri og annen ulovlig forretningsvirksomhet.

Leverandører skal ikke tilby, etterspørre, love, motta eller gi noen form for utilbørlig fordel, tjeneste eller incentiver til noen i den hensikt å skaffe personlige eller forretningsmessige fordeler. Dette gjelder uansett om denne fordelten blir tilbudt direkte eller indirekte gjennom andre.

Anti-hvitvasking og skatt/avgift mv.

Hadeland Maskindrift AS sine leverandører skal ta avstand fra alle former for hvitvasking og etablere rimelige tiltak for å forhindre og håndtere at virksomheten benyttes til hvitvasking og terrorfinansiering. Leverandører skal følge gjeldende skatteregler og ikke bidra til skatte- og avgiftsunndragelser, eller på annet vis tilegne seg offentlige midler urettmessig.

Personvern og informasjonssikkerhet

Leverandører skal følge den til enhver tid gjeldende personverns- og informasjonssikkerhetslovgivning ved innsamling, lagring, overføring, deling eller annen behandling av personopplysninger.

Varsling av kritikkverdige forhold

Hadeland Maskindrift AS sine leverandører forventes å ha en varslingsprosess som er kjent for den ansatte og der ansatte skal kunne varsle om sine bekymringer uten frykt for represalier. Leverandører skal sørge for beskyttelse av varslerne og for hensiktsmessig undersøkelse, håndtering og oppklaring av varslede saker.

Håndtering av avvik og negative konsekvenser

Dersom leverandøren avdekker faktiske eller potensielle negative konsekvenser for menneskerettigheter, arbeidsforhold, miljø eller etisk forretningspraksis, skal leverandøren uten ugrunnet opphold informere Hadeland Maskindrift AS. Leverandøren skal iverksette nødvendige tiltak for å stanse, begrense og rette opp forholdet, og samarbeide med Hadeland Maskindrift AS om oppfølging og forbedring. Ved alvorlige brudd forventes leverandøren å utarbeide en skriftlig handlingsplan med tidsfrister og tiltak.

Inspeksjoner og rapporter

Som en del av Hadeland Maskindrift AS sin oppfølging av leverandører, forbeholder vi oss retten til å kontrollere leverandørers og underleverandørers etterlevelse av disse retningslinjene via revisjoner eller inspeksjoner.

Hadeland Maskindrift AS kan kreve dokumentasjonen i form av:

- Egenerklæring fra Leverandører
- Stikkprøve kontroller etter vår redegjørelse for Åpenhetsloven.
- Egen eller uavhengig tredjepartskontroll

Leverandører skal på forespørsel oppgi hvilke underleverandører som inngår i den aktuelle leveransen, samt gjøre rede for hvilke deler av leveransen de utfører.

Konsekvenser ved brudd

Manglende etterlevelse av disse Etiske retningslinjene kan få konsekvenser for leverandørforholdet.

Ved brudd kan Hadeland Maskindrift AS beslutte tiltak som:

- pålegg om umiddelbar retting
- krav om handlingsplan
- midlertidig stans i leveransen
- tilbakehold av betaling der dette er kontraktsmessig hjemlet
- heving av kontrakt og avslutning av samarbeidet ved alvorlige eller gjentatte brudd

Hadeland Maskindrift AS forbeholder seg retten til å vurdere hvilke tiltak som er nødvendige og forholdsmessige i hvert enkelt tilfelle.

Informasjon som etterspørres av Hadeland Maskindrift AS skal gis uten ugrunnet opphold og senest innen rimelig tid, med mindre annet er avtalt.